

Een gezonde maaltijd hoort erbij!

Geachte leden van de gemeenteraad,

Helaas zien wij ons genoodzaakt u een brief te sturen over het plan van het college van B&W om per 1 januari 2024 een eigen bijdrage te laten innen door de opvanginstellingen voor de maaltijden in de dak- en thuislozen opvang. Wij achten dit plan niet proportioneel gelet op de negatieve gevolgen voor de gezondheid van kwetsbare mensen, de veiligheid en de uitvoerbaarheid van dit plan in de maatschappelijke opvang in Rotterdam.

Afgelopen zomer heeft het college van B&W, zonder een grondig onderzoek naar de effecten ervan, besloten een eigen bijdrage voor voeding in te voeren in de maatschappelijke opvang. De gemeente verwacht nu van de opvanginstellingen dat zij per 1 januari 2024 inkomsten genereren door steeds per maaltijd een eigen bijdrage te innen middels pinbetaling. Ondanks herhaaldelijk overleg over onze bezwaren tegen dit plan, is de gemeente Rotterdam niet bereid de plannen in overleg met de verschillende partijen aan te passen.

Dagelijks een gezonde maaltijd kunnen nuttigen is een elementaire bestaansvoorwaarde. Dat geldt zeker voor mensen voor wie het leven tegenzit en die vanwege hun dakloosheid en de spanning vanwege hun onzekere bestaan een extra kwetsbare gezondheid hebben. De gemeente Rotterdam zet deze elementaire bestaansvoorwaarde voor de meeste kwetsbare mensen in Rotterdam door het plan opvanginstellingen te verplichten een eigen bijdrage te innen per maaltijd, ernstig onder druk. Onze verwachting is dat dat niet zonder gevolgen blijft voor de gezondheid van bezoekers en de veiligheid in en buiten onze opvangvoorzieningen.

Het Leger des Heils W&G is in algemene zin niet tegen eigen bijdragen in de maatschappelijke opvang. Ook in de maatschappelijke opvang moet er sprake zijn van wederkerigheid en herstel van het 'gewone leven'. De manier waarop de eigen bijdrage wordt geïnd moet op zichzelf echter geen extra drempel vormen voor de toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang. Er zijn dan ook goede voorbeelden van andere gemeenten die de eigen bijdrage bijvoorbeeld inhouden op de (participatiewet) uitkering. Het plan van de gemeente Rotterdam om per maaltijd een eigen bijdrage te laten innen, vormt wél een extra drempel voor de toegankelijkheid van een gezonde maaltijd. Wij zien daarin de volgende risico's:

Gezondheidsrisico's

Door het plan van de gemeente zullen bezoekers van de opvanglocaties elke dag weer de keuze moeten maken om te betalen voor een gezonde maaltijd. De maatschappelijke opvang is er echter voor wie tijdelijk niet zelf kan voorzien in basale levensbehoeften. De zelfredzaamheid van wie zich in die situatie bevindt, is vaak beperkt omdat er sprake is van 'overleven'. Wij verwachten dan ook dat een deel van de bezoekers van de opvanglocaties hun geld aan iets anders zullen besteden dan de gezonde maaltijd in de opvang. Dit zal leiden tot een slechtere doorvoeding, wat kan leiden tot gezondheidsklachten.

Uitvoeringsrisico's

Voor een deel van de bezoekers wil de gemeente Rotterdam (terecht) een uitzondering maken en de maaltijd gratis ter beschikking stellen. Dit leidt echter tot de in onze ogen onwerkbare situatie dat de één wél voor een maaltijd moet betalen, terwijl de ander dat juist níet hoeft te doen. Elke maaltijd zullen onze medewerkers per persoon vast moeten stellen wie wel en wie niet een bijdrage moet

betalen. Dit zal leiden tot veel discussie en een grote toename van het aantal klachten dat het Leger des Heils in behandeling zal moeten nemen. De administratieve handelingen die nodig zijn om dit proces in goede banen te leiden zal leiden tot een toename van de overhead.

Veiligheidsrisico's

Wij verwachten door deze ongelijke behandeling van onze bezoekers en de combinatie van bovenstaande gevolgen een aanzienlijke toename van de veiligheidsrisico's door het betalen van een eigen bijdrage per maaltijd. Onze medewerkers zullen naar verwachting onherroepelijk te maken krijgen met een toename van onvrede en agressie door bezoekers van de opvang. Maar ook een slechtere doorvoeding kan leiden tot veiligheidsrisico's in en buiten de opvang.

Oproep

De maatschappelijke opvang is een plek waar voorzien wordt in de basale levensbehoeften. Naast een dak boven je hoofd en een bed om in te slapen, is gezonde voeding daarvan een belangrijk onderdeel. We vragen u dringend er bij het college van B&W op aan te dringen voorlopig af te zien van het verplichten van opvanginstellingen om per maaltijd een eigen bijdrage te innen om samen met de betrokken partijen (opvanginstellingen, straatarts, enzovoorts) tot een uitvoerbaar en doordacht voorstel te komen.

Een gezonde maaltijd hoort erbij!

Met vriendelijke groet,